

Helsingin kaupungin
pelastuslaitoksen
SELONTEKO

2008-306/872

”Sopimuspalokuntien
monimuotoiset
toimintamahdollisuudet
Helsingin kaupungin
pelastustoimen
kokonaisuudessa”

SELONTEKO

- 1 LIITE 1
Yhteenveto sopimuspalokuntien nykytilanteen kartoituksesta sekä toimintakustannuksista
- 2 LIITE 2
Yhteenveto koskien palokuntasopimusten vertailua
- 3 LIITE 3
Sopimuspalokuntien kiinteistökorvausanomus
- 4 LIITE 4
Sopimuspalokuntien anomus koskien operatiivisen raskaan kaluston huoltoa ja ylläpitoa
- 5 LIITE 5
Sisäasiainministeriön vahvistama sopimuspalokuntien kurssijärjestelmä
- 6 LIITE 6
Sopimus Helsingin sopimuspalokuntien valistus-, koulutus- ja neuvontatehtävistä sekä niistä suoritettavista korvauksista
- 7 LIITE 7
Sopimuspalokuntien käytön hälytysohje operatiiviselle toimialalle ja Helsingin hätäkeskukselle
- 8 LIITE 8
Hälytysohje operatiiviselle toimialalle ja Helsingin hätäkeskukselle sopimuspalokuntien käytöstä maastopaloissa
- 9 LIITE 9
Hälytysohje operatiiviselle toimialalle ja Helsingin hätäkeskukselle sopimuspalokuntien käytöstä eläinpelastustehtävissä
- 10 LIITE 10
Sopimuspalokuntien terveystarkastukset ja työkykytestit
- 11 LIITE 11
Sopimuspalokunnat poikkeusoloissa

12

"SOPIMUSPALOKUNTIEN MONIMUOTOISET TOIMINTAMAHDOLLISUUDET HELSINGIN KAUPUNGIN PELASTUSTOIMEN KOKONAISUUDESSA"

1. JOHDANTO

Helsingin kaupunginvaltuusto on vuoden 2008 talousarvion taloussuunnitelmassa antanut pelastuslaitoksen tehtäväksi selvittää sopimuspalokuntien monimuotoisia toimintamahdollisuuksia kaupungin pelastustoimen kokonaisuudessa. Sopimuspalokuntien näkemyksen mukaan ongelmana on ollut se, että sopimuspalokuntien resursseja on hyödynnetty varsin vähän Helsingin operatiivisessa pelastustoiminnassa, vaikka sopimuspalokunnilla on voimassaolevat palokuntasopimukset Helsingin kaupungin kanssa sekä näiden sopimusten edellyttämä koulutettu henkilöstö ja kalusto. Sopimuspalokunnilla on lisäksi valistus- ja nuorisotoimintaa. Tulevaisuudessa vapaaehtoistoimintaan on vaikea rekrytoida henkilöstöä, jos toiminnan monimuotoisuutta ei pystytä takaamaan.

Kaupunginhallituksen päätöksen perusteella Helsingin pelastuskomentaja on 25.1.2008 tehnyt päätöksen seuraavan projektin toteuttamisesta; "Sopimuspalokuntien monimuotoiset toimintaedellytykset Helsingin kaupungin pelastustoimessa". Projektin tavoitteena on ollut saada aikaan kattava pelastustoimen osa-alueet sisältävä esiselvitys, jossa sopimuspalokuntien toimintaa käsitellään kokonaisuutena. Tavoitteena on ollut kartoittaa päivittäisen pelastustoiminnan osa-alueet sekä kuvata myös poikkeusolojen sopimuspalokuntatoiminta. Pelastuslaissa ja -asetuksessa sekä SM:n ohjeissa hätäkeskustoiminnasta ja vasteista edellytetään, että helsinkiläisten sopimuspalokuntien toimintaa on pystyttävä vertaamaan valtakunnallisesti operatiivisen toiminnan osalta. Lisäksi tavoitteiksi on asetettu helsinkiläisen veronmaksajan turvallisuuden parantaminen ja viiveetön avun saaminen, pelastustoiminnan tehokkuuden takaaminen ja toiminnassa mukana olevan henkilöstön työtyytyväisyyden kehittäminen sekä johtamisjärjestelmän, päivittäisen operatiivisen, riskienhallinnan ja valmiussuunnittelun tehostuminen.

Pelastuskomentaja on nimennyt projektin toteuttamiseksi seuraavan projektiryhmän: projektipäällikkö palomestari Yrjö Niiranen, Pelastuslaitos, projektisihteeri, hallituksen puheenjohtaja Jani Winter, Vanhan Käpylän VPK, sekä jäsenet pelastusjohtaja Jorma Lilja, Pelastuslaitos, aluepalomestari Ari Hasanen, Pelastuslaitos, palotarkastaja Tanja Seppälä, Pelastuslaitos, hallituksen puheenjohtaja Risto Salo, Tammisalons VPK, hallituksen jäsen Pekka Kivi, Helsingin VPK ja hallituksen puheenjohtaja Mika Paavilainen, Laajasalon VPK.

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin vaihde	Faksi	Tilinumero	Y-tunnus
PL 112 00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinginpelastuslaitos@hel.fi	Agricolankatu 15 00530 Helsinki http://www.hel.fi/pel/	+358 9 310 1651	+358 9 310 30029	800012-62637	0201256-6 Alv. nro FI02012566

2. PROJEKTIN TOTEUTUS

Projektin aloituskokous pidettiin keskuspelastusasemalla 25.1.2008, jossa läpikäytiin projektin kuvaus ja tavoitteet sekä työnjako.

Projektin tehokas toteutus huomioiden projektiryhmä päätti jakaa projektin seuraaviin työryhmiin, jotka kukin valmistelivat oman vastuualueensa projektiryhmän käsiteltäväksi: nykytilanteen kartoitus, koulutus, onnettomuuksien ehkäisy, operatiivinen käyttö, työturvallisuus sekä sopimuspalokunnat poikkeusoloissa.

Alla on kuvattu kunkin työryhmän pääasialliset havainnot sekä johtopäätökset ja projektiryhmän mahdolliset kehittämissuosituksukset kunkin vastuualueen osalta.

2.1 NYKYTILANTEEN KARTOITUS

Työryhmä laati kyselyn kaikille helsinkiläisille sopimuspalokunnille, jossa selvitettiin palokuntien henkilöstöresursseja ja koulutustasoa, ajoneuvo- ja muuta kalustoa, toimitiloja sekä operatiivisen toiminnan taloudellisia kustannuksia.

Kyselystä kävi ilmi, että Helsingin sopimuspalokunnat tarjoavat tällä hetkellä yhteensä n. 300 henkilön koulutetun reservin pelastustoimen operatiiviseen käyttöön, 16 sammutus- ja pelastusautoa, viisi muuta raskasta teknistä yksikköä (kuten pioneeri-, säiliö- ja tikasyksikkö), neljä vahingontorjuntayksikköä, kolme meriyksikköä sekä 12 huolto- ja miehistönkuljetusyksikköä. Lisäksi sopimuspalokunnat tarjoavat Helsingin kaupungin operatiivisen toiminnan käyttöön yhteensä noin 3000 m² toimitiloja käsittäen auto- ja kalustohalli-, koulutus- ja sosiaalitalat.

Kyselyn perusteella sopimuspalokunnat näkevät suurempina kehittämistarpeina operatiivisen käytön lisäämisen, jotta nykyinen henkilöstö voidaan motivoida jatkamaan palokunta-toimintaa sekä turvata uuden henkilöstön riittävä rekrytointi tulevaisuudessa. Lisäksi sopimuspalokuntien taloudellisten toimintaedellytysten turvaaminen vaatii nykyisen korvaustason merkittävää parantamista, koska sopimuspalokunnille maksettavia korvauksia ei ole korotettu yli 15 vuoteen, vaikka yleinen kustannustaso on tänä aikana noussut huomattavasti.

Postiosoite PL 112 00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinginpelastuslaitos@hel.fi	Käyntiosoite Agricolankatu 15 00530 Helsinki http://www.hel.fi/pel/	Puhelin vaihde +358 9 310 1651	Faksi +358 9 310 30029	Tilinumero 800012-62637	Y-tunnus 0201256-6 Alv. nro FI02012566
--	--	--	----------------------------------	-----------------------------------	--

Yhteenveto sopimuspalokuntien nykytilanteen kartoituksesta sekä toimintakustannuksista on tämän selonteon **liitteenä 1**.

Lisäksi työryhmä suoritti palokuntasopimuksia koskevan valtakunnallisen vertailun, jossa tarkasteltiin eri pelastustoimialueilla käytössä olevien palokuntasopimusten sisältöä. Vertailu rajattiin kuitenkin vain Helsinkiä vastaavissa kaupunkiolosuhteissa toimivia sopimuspalokuntia koskevaksi. Tähän liittyen Helsingin pelastuslaitos on tehnyt Länsi- ja Keski-Uudenmaan aluepelastuslaitosten kanssa sopimuksen, jonka mukaan alueen sopimuspalokuntien sopimukset pyritään mahdollisimman pitkälle yhdenmukaistamaan.

Sopimusvertailu osoittaa selkeästi, että Helsingin sopimuspalokuntien korvaustaso on muuta maata alhaisempi etenkin, kun huomioidaan se, että muilla alueilla aluepelastuslaitos pääsääntöisesti vastaa sopimuspalokuntien kiinteistöjen ja ajoneuvokaluston hankkimis- ja ylläpitokustannuksista.

Yhteenveto palokuntasopimusten vertailusta on tämän selonteon **liitteenä 2**.

Työryhmän selvitysten pohjalta Helsingin sopimuspalokunnat ovat tehneet Helsingin pelastuslaitokselle erillisen kiinteistökorvausta koskevan anomuksen vuoden 2009 alusta alkaen. Anomus käsitellään tämän hetkisen talousarviovalmistelun yhteydessä. Kiinteistökorvausanomus on tämän selonteon **liitteenä 3**.

Lisäksi Helsingin sopimuspalokunnat ovat tehneet Helsingin pelastuslaitokselle erillisen anomuksen koskien raskaan operatiivisen ajoneuvokaluston ylläpitokustannuksia ja huoltopalveluja. Helsingin pelastuslaitos on vastannut anomukseen kieltävästi. Ajoneuvokorvausanomus on tämän selonteon **liitteenä 4**.

Nykytilanteen kartoitusta selvittänyt työryhmä on johtopäätöksissään todennut, että sopimuspalokuntien toimintaedellytysten turvaamiseksi: 1) operatiivista käyttöä tulisi tehostaa ja tehtäviä monipuolistaa, 2) palokuntasopimukset tulisi yhdenmukaistaa valtakunnallista tasoa vastaaviksi ja 3) helsinkiläisten sopimuspalokuntien taloudellinen korvaustaso tulisi korottaa kustannusten nousua vastaavaksi, huomioiden Helsingin asema maan kalleimpänä talousalueena.

2.2 KOULUTUS

Helsingin sopimuspalokuntien operatiivinen koulutus eli sisäasiainministeriön vahvistamat kurssit (**liite 5**) on järjestetty Helsingin pelastusliiton toimesta. Helsingin pelastuslaitos ohjaa tätä toimintaa varten Helsingin pelastusliitolle 262 475 euron suuruisen vuosiavustuksen. Liitteessä mainitut peruskurssit ovat olleet sopimuspalokunnille maksuttomia, kun taas tämän päivän vaatimukseen olennaisena osana kuuluvat täydennyskurssit, kuten esim. hälytysajo- ja vauriopuun kaatokurssit ovat sopimuspalokunnille maksullisia. Kouluttajina kursseilla ovat toimineet ensisijaisesti Helsingin pelastuslaitoksen päällystö- ja alipäällystö erillistä korvausta vastaan sekä ko. henkilöstön puutteessa sopimuspalokuntien vastaava henkilöstö.

Koulutuksen toteuttamisessa ongelmana on ollut se, että kaikkia kursseja ei ole kyetty järjestämään säännöllisesti vuosittain johtuen mm. puutteellisista taloudellisista ja kouluttajaresursseista sekä osittain pätevien kurssille hakijoiden puutteesta johtuen. Työryhmän selvityksen perusteella tavoitteena tulisi olla se, että kaikki liitteessä viisi mainitut palokuntakurssit järjestettäisiin säännöllisesti vuosittain ja niiden kouluttajina toimisi Helsingin pelastuslaitoksen päätoiminen henkilöstö. Tämä on erityisen tärkeää siitä syystä, että pelastuslaitoksen operatiivinen henkilöstö oppii tuntemaan sopimuspalokunnat ja näiden toimintatavat, mikä merkittävästi helpottaa yhteistoimintaa operatiivisissa hälytystilanteissa. Lisäksi tavoitteena tulee olla se, että kaikki kurssit ovat sopimuspalokunnille maksuttomia.

Edellä mainittujen tavoitteiden saavuttamiseksi Helsingin pelastuslaitoksen Helsingin pelastusliitolle suorittaman koulutusavustuksen määrän riittävyys tulisi uudelleen arvioida ja tämän perusteella tarvittaessa nostaa riittävälle tasolle sekä valvoa tehokkaasti koulutuksen toteutumista ja tätä kautta korvauksen kohdentamista palokuntakoulutukseen.

Lisäksi työryhmässä sovittiin käytännön järjestelyistä liittyen pelastuslaitoksen laatiman tai hankkiman koulutusmateriaalin toimittamisesta myös sopimuspalokuntien käyttöön.

2.3 ONNETTOMUUKSIEN EHKÄISY

Sopimuspalokunnat ovat suorittaneet turvallisuusvalistuskoulutusta Helsingissä järjestämällä luentoja ja alkusammutusharjoituksia sekä vierailleet paikallisissa tapahtumissa samalla esittelemässä kalustoaan ja toimintaansa. Valistustoiminta on perustunut voimassa olevaan palokuntasopimukseen, mutta epäkohtana on ollut se, että valistustapahtumia on pitänyt olla vuositasonla vähintään 20, jotta niistä on saanut rahallisen korvauksen, jolloin moni sopimuspalokunta on jäänyt täysin ilman korvausta suoritetusta valistustyöstä. Tä-

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin vaihde	Faksi	Tilinumero	Y-tunnus
PL 112	Agricolankatu 15	+358 9 310 1651	+358 9 310 30029	800012-62637	0201256-6
00099 HELSINGIN KAUPUNKI	00530 Helsinki				Alv. nro
helsinginpelastuslaitos@hel.fi	http://www.hel.fi/pel/				FI02012566

män projektin yhteydessä työryhmä on laatinut uuden **liitteenä 6** olevan sopimuksen koskien sopimuspalokuntien valistustoimintaa. Sopimus allekirjoitettiin 9.6.2008 ja otettiin käyttöön takautuvasti vuoden 2008 alusta lukien.

Lisäksi työryhmä on käsitellyt osana monimuotoista onnettomuuksien ehkäisytoimintaa sopimuspalokuntien mahdollisuuksia tulevaisuudessa suorittaa kiinteistöjen paloturvallisuus-tarkastuksia ja tarkistaa alueensa palopostien toimivuutta. Näiden osalta ei ole kuitenkaan päädytty vielä lopulliseen sopimukseen toimintamalleista. Työryhmä ehdottaakin, että näistä lisätoiminnoista ja niiden korvattavuudesta sovitaan erikseen uudessa palokuntasopimuksessa.

2.4 OPERATIIVINEN KÄYTTÖ

Helsingin sopimuspalokunnilla on voimassaolevat palokuntasopimukset Helsingin kaupungin kanssa sekä näiden sopimusten edellyttämä koulutettu henkilöstö ja kalusto. Tästä huolimatta sopimuspalokuntien operatiivinen käyttö Helsingissä eli vuosittainen hälytysmäärä on ollut varsin alhainen. Sopimuspalokunnat ovat kokeneet tämän ongelmana, joka heijastuu kykyyn motivoida nykyistä ja rekrytoida uutta henkilöstöä sekä ylläpitää riittävää hälytysrutiinia mm. poikkeusolojen valmius huomioiden. Lisäksi kuntalaisten näkökulmasta voidaan selvänä epäkohtana pitää sitä, että pelastuslaitoksen ensilähdön yksiköitä on sidottu matalariskisiin tehtäviin, kuten maasto- ja roska-astiapalot, pumppaukset ja myrskyvauriot, jolloin ko. yksiköt eivät ole välittömästi käytettävissä omalla alueellaan mahdollisiin samanaikaisiin korkeariskisiin henkeä pelastaviin tehtäviin, kuten asuintilapalot tai lääkinälliset pelastustehtävät. Pitkäkestoiset ja matalariskiset tehtävät tulisikin hoitaa sopimuspalokuntien resursseja tehokkaasti käyttäen.

Työryhmä on käsitellyt sopimuspalokuntien operatiivisen käytön tehostamista, jonka seurauksena Helsingin pelastuslaitoksella otetaan käyttöön 1.1.2009 uusi hälytysohje. Ohje perustuu siihen, että kun vähintään neljä pelastuslaitoksen pelastusyksikköä on yli puoli tuntia sidottuna hälytystehtävään, hätäkeskus hälyttää automaattisesti vastaavan määrän sopimuspalokuntien yksiköitä varikkovalmiuteen. Hätäkeskus käyttää varikkovalmiudessa olevia sopimuspalokuntia niiden hälytysluokitus huomioiden hälytysohjeen mukaan päällekkäisissä hälytystehtävissä. Uuden hälytysohjeen mukaan sopimuspalokunnat jaetaan vuosittain pelastusjohtajan päätöksellä ns. tuki- ja reservisopimus-palokuntiin uuden luokitusohjeen mukaisesti, joka perustuu Sisäasianministeriön valmiusohjeeseen. Varikkovalmiudessa olevia tukisopimuspalokuntia käytetään lähimmän yksikön periaatteella ns. ensivasteena muissa kuin lääkinällisissä pelastustehtävissä.

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin vaihe	Faksi	Tilinumero	Y-tunnus
PL 112 00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinginpelastuslaitos@hel.fi	Agricolankatu 15 00530 Helsinki http://www.hel.fi/pel/	+358 9 310 1651	+358 9 310 30029	800012-62637	0201256-6 Alv. nro FI02012566

Lisäksi sopimuspalokuntien operatiivista käyttöä tehostetaan uudella maastopalo-ohjeella, jonka tavoitteena on käyttää ensisijaisesti sopimuspalokuntia pitkäkestoisissa maastopaloissa ja vapauttaa pelastuslaitoksen yksiköt valmiuteen korkeariskisiä tehtäviä varten. Uutena kokeiluna on otettu käyttöön ohje sopimuspalokuntien käytöstä eläinpelastustehtävissä, josta saatujen kokemusten perusteella päätetään toiminnan jatkamisesta.

Liitteinä 7, 8 ja 9 ovat seuraavat ohjeet: (i) sopimuspalokuntien käytön hälytysohje operatiiviselle toimialalle ja Helsingin hätäkeskukselle, (ii) hälytysohje operatiiviselle toimialalle ja Helsingin hätäkeskukselle sopimuspalokuntien käytöstä maastopaloissa sekä (iii) hälytysohje operatiiviselle toimialalle ja Helsingin hätäkeskukselle sopimuspalokuntien käytöstä eläinpelastustehtävissä.

Edellä mainittujen ohjeiden lisäksi sopimuspalokunnilla on merkittävä tehtävä yleisötapah-
tumien turvavartioiden sekä öljyn- ja tulvantorjunnassa erillisten suunnitelmien mukaisesti.

2.5 TYÖTURVALLISUUS

Työturvallisuuskysymykset ja niihin liittyvät riskit ovat merkittävässä asemassa pelastustoimessa. Tämä liittyy henkilöstön kelpoisuusvaatimukseen, koulutustasoon ja käytössä oleviin kalustoon sekä varusteisiin.

Helsingissä on käytössä hyvin toimiva lääkärintarkastus- ja kuntotestausjärjestelmä, joihin liittyvät ohjeet ovat tämän selonteon **liitteenä 10**. Työryhmä korostaa myös sopimuspalokuntien oman työturvallisuuskulttuurin, ohjeistuksen ja valvonnan merkitystä. Tätä taustaa vasten työryhmä esittää, että jokainen sopimuspalokunta nimeäisi itselleen työsuojelupäällikön, jonka vastuulla työturvallisuusasiat ovat palokunnan tasolla. Olisi toivottavaa, että pelastuslaitos järjestäisi työsuojelupäälliköille vuosittain koulutustilaisuuden, jossa ajankohtaisia työturvallisuusmääräyksiä ja kysymyksiä käytäisiin läpi.

Pelastustoimen tehtävien huomioiden on ensiarvoisen tärkeää, että kaikki käytettävät välineet ja henkilökohtaiset suojarusteet ovat kulloinkin voimassa olevien työturvallisuusmääräysten mukaiset. Tähän liittyen Helsingin pelastuslaitos hankkii sopimuspalokunnille vuoden 2008 aikana 200 kappaletta voimassa olevat määräykset täyttävää sammutusasia. Tähän liittyen työryhmä esittää, että sopimuspalokunnat ja pelastuslaitos laatisivat yhteisen hankintasuunnitelman sen varmistamiseksi, että kaikki henkilökohtaiset suojarusteet uusitaan määräajoin, jotta ne täyttävät voimassa olevat määräykset. Lähivuosina tämä tarkoittaa ainakin väliasujen ja palokypärien uushankintaa. Lisäksi sopimuspalokuntalaisten henkilökohtaisten suoja- varusteiden korjaus tulee olla pelastuslaitoksen vas-

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin vaihde	Faksi	Tilinumero	Y-tunnus
PL 112 00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinginpelastuslaitos@hel.fi	Agricolankatu 15 00530 Helsinki http://www.hel.fi/pel/	+358 9 310 1651	+358 9 310 30029	800012-62637	0201256-6 Alv. nro FI02012566

tuulla, koska ainoastaan ammattitaitoinen korjaustyö takaa varusteiden määräysten mukaisuuden säilymisen.

Voimassaolevat pelastustoimen työturvallisuusvaatimukset ja määräykset muuttuvat jatkuvasti. Olisikin tärkeää, että pelastuslaitos tiedottaisi sopimuspalokunnille jatkossa ennen uusien määräysten voimaantuloa ja mikäli määräykset edellyttävät päivityksiä käytettäviin varusteisiin tai koulutustasoon ja että näiden mahdollisesti aiheuttamat investoinnit toteutettaisiin Helsingin pelastuslaitoksen toimesta.

2.6 POIKKEUSOLOT JA SOPIMUSPALOKUNNAT

Sopimuspalokuntien henkilöstö muodostaa Helsingissä pääosan pelastustoimen reservistä myös poikkeusoloissa. Poikkeusolojen riittävä ja toimiva valmius huomioiden on ensiarvoisen tärkeää, että sopimuspalokuntien toimintaedellytyksistä huolehditaan normaalioloissa. Riittävällä operatiivisella käytöllä ylläpidetään sopimuspalokuntien pelastustoiminnan vaatima suoritustaso myös poikkeusoloissa.

Työryhmä on laatinut sopimuspalokuntien poikkeusolojen käyttöä ja puolustusvoimilta haettavia vapautuksia koskevat ohjeet, jotka ovat tämän selonteon **liitteenä 11**.

On tärkeää, että sopimuspalokunnat kytketään jatkossa tiiviimmin mukaan poikkeusolojen valmiussuunnitteluun ja sopimuspalokunnille tiedotetaan tähän liittyvistä suunnitelmista ja päätöksistä.

3. YHTEENVETO

Projektiryhmä kokoontui projektin aikana viisi kertaa, jonka lisäksi työryhmät pitivät useita kokouksia. Projektiryhmän lisäksi työhön osallistui useita henkilöitä pelastuslaitokselta. Myös sopimuspalokuntien henkilöstöä osallistui työryhmien toimintaan. Projektin aikana saatiin aikaan lukuisia uusia ohjeita sopimuspalokuntien monimuotoisesta käytöstä, jotka ovat tämän selonteon liitteinä.

Projektiryhmän johtopäätökset ja suositukset on esitetty yllä kunkin alakohdan yhteydessä.

Projektiryhmä katsoo, että seuraavana vaiheena Helsingin sopimuspalokuntien palokuntasopimukset tulisi uudistaa liitteinä olevat uudet ohjeet ja muilla pelastustoimialueilla käytössä olevat uudet sopimukset huomioiden. Tässä yhteydessä on erittäin tärkeää, että Helsingin sopimuspalokunnille maksettavien korvausten taso tarkistetaan nykyistä kustannustasoa vastaavaksi. Osin tämä voidaan myös toteuttaa järjestämällä tarvittavia palveluja

sopimuspalokuntien käyttöön, kuten operatiivisen ajoneuvokaluston huollon ja ylläpidon osalta on yllä esitetty.

Projektiryhmä ehdottaakin, että sopimusneuvottelut aloitetaan syyskuussa 2008, jotta uudet palokuntasopimukset voidaan ottaa käyttöön vuoden 2009 alusta lukien.

Lisäksi projektiryhmä ehdottaa, että projektin jatkotyöskentelyä varten perustetaan seurantaryhmä, joka kokoontuu jatkossa neljännesvuosittain käymään läpi sopimuspalokuntien monimuotoisten toimintaedellytysten toteutumista Helsingin pelastustoimessa.

Helsingissä, [19. 6. 2008] 2008

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Kari Lehtokangas
pelastuskomentaja

Projektiryhmän puolesta

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Yrjö Niiranen
projektipäällikkö

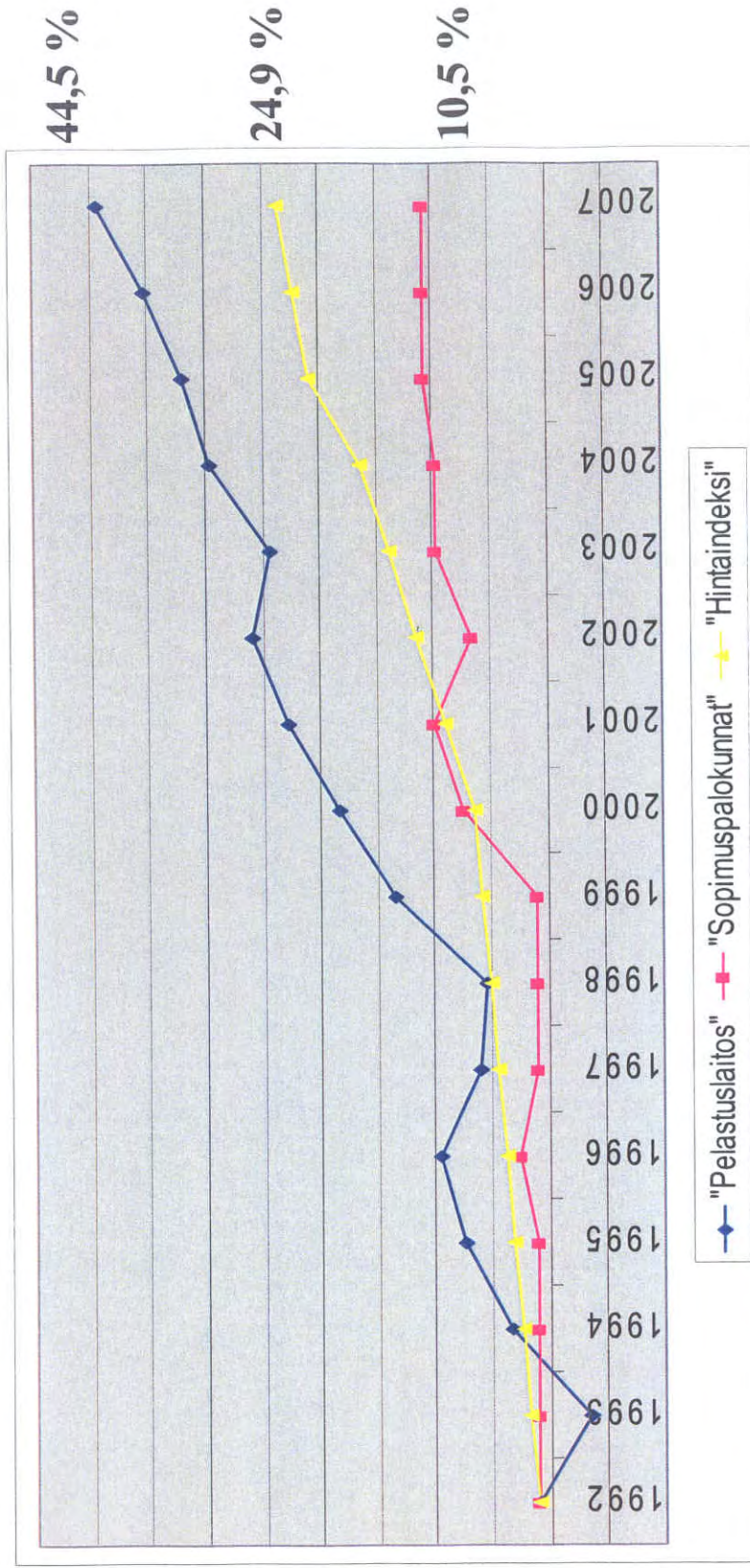
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Jani Winter
projektisihteeri

LIITTEET

- Liite 1 Yhteenveto sopimuspalokuntien nykytilanteen kartoituksesta sekä toimintakustannuksista
- Liite 2 Yhteenveto koskien palokuntasopimusten vertailua
- Liite 3 Sopimuspalokuntien kiinteistökorvausanomus
- Liite 4 Sopimuspalokuntien anomus koskien operatiivisen raskaan kaluston huoltoa ja ylläpitoa
- Liite 5 Sisäasiainministeriön vahvistama sopimuspalokuntien kurssijärjestelmä
- Liite 6 Sopimus Helsingin sopimuspalokuntien valistus-, koulutus- ja neuvontatehtävistä sekä niistä suoritettavista korvauksista
- Liite 7 Sopimuspalokuntien käytön hälytysohje operatiiviselle toimialalle ja Helsingin hätäkeskukselle
- Liite 8 Hälytysohje operatiiviselle toimialalle ja Helsingin hätäkeskukselle sopimuspalokuntien käytöstä maastopaloissa
- Liite 9 Hälytysohje operatiiviselle toimialalle ja Helsingin hätäkeskukselle sopimuspalokuntien käytöstä eläinpelastustehtävissä
- Liite 10 Sopimuspalokuntien terveystarkastukset ja työkykytestit
- Liite 11 Sopimuspalokunnat poikkeusoloissa

Helsingin sopimuspalokuntien korvauskehitys

Vuonna 1992: Vuonna 2007:

Pelastuslaitos, käyttömenot: 29,57 M €

42,74 M €

Tammisalon VPK, sopimuskorvaus: 11300 €

12500 €

Palokuntasopimuksien vertailu

	Länsi-Uusimaa (Espoo)	Keski-Uusimaa (Vantaa)	Varsinais-Suomi (Turku)	Etelä-Karjala (Lappeenranta)	Helsinki
Sopimuspalokuntien lähtöaika pelastustoimen alueella	6-30 min	5-30 min	5-30 min	5-20 min	30 min
Pelastusyksikön minimivahvuus / joista savusukeltajia	1+3 / 2	VPK / Pelastuslaitos	1+4 / 2	1+3 /	1+4 / 1+3
1 Henkilökohtaisten sammutusvarusteiden hankinta / huolto	Pelastuslaitos	Pelastuslaitos	Pelastuslaitos	Pelastuslaitos	Pelastuslaitos / VPK
2 Ajoneuvokaluston hankinta ja huolto	Pelastuslaitos	Pelastuslaitos	Pelastuslaitos	Pelastuslaitos	VPK (käytettyjä ajoneuvoja voidaan saada lahjoituksena pelastuslaitokselta)
3 Polttoaineet	Pelastuslaitos	VPK	Pelastuslaitos	Pelastuslaitos	VPK
4 Palo- ja pelastuskaluston hankinta	Pelastuslaitos	Pelastuslaitos	Pelastuslaitos	Pelastuslaitos	VPK (kalustomääräraha)
Painelimalaitteet	Pelastuslaitos	Pelastuslaitos	Pelastuslaitos	Pelastuslaitos	Pelastuslaitos
Viestivälineet	Pelastuslaitos	Pelastuslaitos	Pelastuslaitos	Pelastuslaitos	Pelastuslaitos
Letkukalusto	Pelastuslaitos	Pelastuslaitos	Pelastuslaitos	Pelastuslaitos	Pelastuslaitos
5 Palo- ja pelastuskaluston korjaukset ja huollot	Pelastuslaitos	Pelastuslaitos	Pelastuslaitos	Pelastuslaitos	VPK
6 Paloasemakiinteistöt	Pelastuslaitos	Pelastuslaitos	Pelastuslaitos	Pelastuslaitos	VPK
7 Kiinteistökorvaus (jos VPK:n kiinteistö)	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kunta	VPK
8 Vakuutusurva (Operatiivinen toiminta)	Pelastuslaitos	Pelastuslaitos	VPK	Kyllä	Ei (kaupungin vuokratontista vuokratukea)
9 Vakuutusurva (Muu toiminta)	VPK	VPK	VPK	Pelastuslaitos	Ei tietoa, selvittävää
10 Työturvallisuusvelvoitteet	Pelastuslaitos	Pelastuslaitos	Pelastuslaitos	VPK	VPK
11 Hälytysosastojen henkilöstön terveystarkastukset ja kuntotestit	Pelastuslaitos	Pelastuslaitos	Pelastuslaitos	Pelastuslaitos	VPK / käytännössä ei olemassa olevaa järjestelmää
12 Koulutus (Perus-, jatko- ja täydennyskoulutus)	Pelastuslaitos	Pelastuslaitos	Pelastuslaitos	Pelastuslaitos	Pelastuslaitos
13 Onnettomuuksien ehkäisy (Turvallisuuskoulutus)	VPK suorittaa erillistä sopimusta ja korvausta vastaan	VPK voi suorittaa	VPK voi suorittaa	Pelastuslaitos	Pelastuslaitos (vain peruskoulutus)
14 Onko nais- ja nuorisotoiminta huomioitu sopimuksissa	Kyllä ja myös korvauksissa	Kyllä ja myös korvauksissa	Kyllä ja myös korvauksissa	VPK voi suorittaa	VPK suorittaa erillistä sopimusta ja korvausta vastaan
					Ei
Korvaukset	Leppävaaran VPK	Turun VPK	Lappeenrannan VPK	Tammisalon VPK	
Korvaus palokunnan palvelutarjonnasta ja valmiudesta	13600	18100	4400	12500	
Hälytys- ja harjoituskorvaus	3500	20000	21000	Ei	
Kiinteistökorvaus	30000	15000	10800	Ei	
Kalustomääräraha jolla VPK hankkii irtokaluston				6875	
Pelastuslaitoksen rahalliset korvaukset yhteensä:	47100	53100	36200	19375	

SSPL – Helsinki
Alueosasto

2.4.2008

Helsingin pelastuslaitos
Tekninen päällikkö Kari Virtanen

ESITYS KIINTEISTÖKORVAUKSEKSI HELSINGIN SOPIMUSPALOKUNNILLE

Helsingissä toimii 15 sopimuspalokuntaa, joilla on palokuntasopimus pelastustoimen tehtävien hoidosta Helsingin kaupungin kanssa.

Sopimuspalokunnilla on käytössään 15 itse hankittua ja ylläpidettyä paloasemaa, joiden kokonaispinta-ala on noin 5000 m², josta pelastustoimen käytössä on noin 3000 m² (sisältäen kalustohalli-, koulutus-, huolto- ja sosiaalitytöt).

Sopimuspalokunnista viidellä paloasema sijaitsee kaupungin vuokratontilla, josta palokunnat maksavat kaupungin määrittämää käypää vuokraa. Tästä pelastuslaitos maksaa näille palokunnille erillistä korvausta 75 % tonttivuokrasta. Muut 10 palokuntaa maksavat kaikki kiinteistöjen investointi- ja käyttökulunsa itse. Lisäksi on huomioitavaa, että omalla tontilla toimivat sopimuspalokunnat maksavat kaupungille myös normaalia kiinteistövero, joka on jo itsessään palokunnille merkittävä menoerä.

Palokuntasopimuksien korvauksiin ei Helsingin kaupunki ole tehnyt käytännössä korotuksia vuoden 1991 jälkeen (liite 1.) ja näin ollen nykyinen korvaustaso ei riitä täysimääräisesti edes pelkän operatiivisen valmiuden ylläpitoon.

Muissa aluepelastuslaitoksissa, poislukien Helsinki, aluepelastuslaitos maksaa sopimuspalokunnille käyvän kiinteistökorvauksen tai osoittaa palokunnan käyttöön pelastuslaitoksen omistavat toimitilat (liite 2.). Lisäksi on huomioitavaa, että Helsinki on kustannustasoltaan maan kallein talousalue.

Yllä esitetyn perusteella helsinkiläisten sopimuspalokuntien taloudellinen tilanne on nykyisellään kestävä. Helsingin sopimuspalokunnat esittävät, että Helsingin pelastuslaitoksen vuoden 2009 talousarvioon sisällytetään sopimuspalokunnille maksettava kiinteistökorvaus yhteensä määrältään 115 000 €. Tämä summa muodostuu edellä mainitusta operatiivisen toiminnan käytössä olevista toimitilojen pinta-alasta (3000 m²) laskettuna keskimääräisillä käyttökuluilla 3,13 €/m²/kk.

Tätä esitystä koskeviin mahdollisiin tiedusteluihin vastaa allekirjoittanut Risto Salo, 050-5680372.

Helsingin sopimuspalokunnat psta

Risto Salo
puheenjohtaja, SSPL-Helsingin alueosasto

TIEDOKSI

Helsingin pelastuslautakunta
Pelastuskomentaja Kari Lehtokangas
Pelastusjohtaja Jorma Lilja

Helsingin pelastuslaitos
Pelastusjohtaja Jorma Lilja

HELSINKILÄISTEN SOPIMUSPALOKUNTIEN RASKAAN AJONEUVOKALUSTON YLLÄPITOKUSTANNUKSET

Helsinkiläiset sopimuspalokunnat esittävät, että sopimuspalokuntien operatiivisessa käytössä olevan raskaan ajoneuvokaluston ylläpidon vaatimat palvelut (kuten huolto, korjaus, poltto- ja voiteluaineet sekä renkaat) järjestettäisiin vuoden 2009 alusta lukien Helsingin pelastuslaitoksen toimesta.

Kyseiset sopimuspalokuntien ajoneuvot (pelastus-, sammutus-, tikas- ja säiliöautot) ovat palokuntasopimusten mukaisesti yksinomaan Helsingin pelastustoimen operatiivisessa käytössä ja siten on perusteltua, että niiden ylläpito korvataan tai järjestetään Helsingin kaupungin toimesta. Tätä puoltaa myös se seikka, että Helsingin sopimuspalokuntien korvaukset ovat nykyisellä tasollaan, ja myös valtakunnallisesti verraten, erittäin alhaiset. Muilla pelastustoimialueilla, Helsinki pois lukien, ajoneuvokaluston hankinta ja ylläpitovastuu on kyseisen aluepelastuslaitoksen vastuulla.

Pyydämme, että tämä esitys käsitellään sopimuspalokuntien monimuotoista toimintaa käsittelevässä työryhmässä.

SSPL-Helsingin alueosasto psta

Risto Salo

puheenjohtaja

Sivutoimisen ja vapaaehtoishenkilöstön perus- ja täydennyskoulutusjärjestelmä

Sopimuspalokunnan päällikön peruskoulutus

Sopimuspalokunnan
päällikkökurssi (4 op)

tai

Teollisuuspalopäällikön
peruskurssi

tai

Pelastusalan päällystös- tai
alipäällystötutkinto

Alipäällystön ja muun päällystön peruskoulutus

Yksikön-
johtaja

Yksikönjohtajakurssi
(87 t + 100 t)

tai

Pelastusalan
ammattillinen tutkinto

Alipäällystön täydennyskoulutus

Palokunnan toiminta
poikkeusoloissa (15 t)

Toimi oikein palo-
Ilmoittimella (12 t)

Yksikönjohtajan
täydennyskurssi (30 t)

Miehistön peruskoulutus

Vanhempi
sammutus-
mies

Tulossa (10-12/2008)
Palokuntien valistus-
kurssi (18 t)

Palokuntien ensivaste-
kurssi (25 t)

Pintapelastus
(23 t)

Vaarallisten aineiden
kurssi (20 t)

Öljyvahingon torjunta-
kurssi (20 t)

Pelastustyökurssi
(21 t)

Palokuntien ensiapu-
kurssi (30 t)

Savusukelluskurssi
(28 t)

Asetuksen (VnA787/2003) edellyttämä pohjakoulutus

Sammutus-
mies

Sammutustyökurssi
osat I ja II (50 t+12 t)

Nuorempi
sammutusmies

Miehistön täydennyskoulutus

Viestiliikennekurssi
(12 t)

Eläinten pelastami-
nen (21 t)

Vanhemman sammu-
tusmiehen täydennys-
kurssi (16 t)

Jälkivahinkojen
torjunta (8 t)

Palokuntien liikunta-
koulutus ja kunto-
testaus (15 t)

Sisäpalosimulaattori-
kurssi (18 t)

Palontutkintakurssi
(14 t)

Metsäpalontorjunta
(16 t)

Psyykinen ensiapu
(13 t)

Savusukellusharjoitus
purkotalossa

Ajoneuvon
käsittelykurssi (17 t)

Suojelutoiminta
poikkeusoloissa (10 t)

Konemieskurssi
(11 t)

Laskeutumisen ja
kattotyöskentelyn
kurssi (20 t)

Vauriotuhopuiden
raivaus (13 t)

Vaarallisten aineiden
tukitoiminnot (12 t)

Toteutus palokuntatasolla

Perehdyttäminen
I, II ja III

Sopimus Helsingin Sopimuspalkokuntien valistus-, koulutus ja neuvontatehtävistä sekä niistä suoritettavista korvauksista

Allekirjoittaneet osapuolet ovat sopineen seuraavaa:

1. Helsingin sopimuspalkokuntien korvaukseen oikeuttava valistus-, koulutus tai neuvontatehtävätapahtuma voi olla aiheisällöltään alkusammutuskoulutus, paloturvallisuusluento, omatoimisen varautumisen koulutus, hätäensiapu, poistumisharjoitus tai jokin näihin verrattava tapahtuma. Esim. kaupunginosajuhla, messut jne.
2. Helsingin kaupungin maksaman korvauksen suuruus on vähintään €100,00 / tapahtuma.
3. Jos kyseessä on yksinomaan alkusammutusharjoitus, on korvaus €150,00 / tapahtuma.
4. Jos tapahtuma käsittää luennon sekä alkusammutusharjoituksen, on korvaus €300 / tapahtuma.
5. Vuosittaisen kokonaiskorvauksen maksimi on € 2500,00 / sopimuspalkokunta.
6. Maksettavien koulutuskorvauksien suuruuteen vaikuttavat seuraavat tekijät:
7. Mikäli tapahtumaan osallistuvia koulutettavia on alle seitsemän, tilaisuus perutaan.
8. Mikäli tapahtumaan osallistuvia koulutettavia on alle kymmenen henkilöä, korvauksen suuruus 80 % kohdissa 2-4 mainituista nimelliskorvauksesta
9. Mikäli tapahtumaan osallistuvia koulutettavia on yli kymmenen osallistujaa, korvauksen suuruus on 100 % yllä mainituista nimelliskorvauksista.
10. Jos tapahtumaan osallistuu yli 18 henkeä, on korvaus 120 % nimelliskorvauksista.
11. Helsingin pelastuslaitos tulee harkintansa mukaan auditoimaan kyseisiä tapahtumia.

12. Helsingin Pelastuslaitos pyrkii huolehtimaan siitä että, jokaiselle sopimuspalokunnalle osoitetaan vähintään 5 - 10 tapahtumaker-
taa/vuosi. Jokainen vapaaehtoispalokunta voi myös omatoimi-
sesti luoda tapahtumia ja hankkia niihin koulutettavia niin halu-
tessaan.
13. Annettavan opetuksen tulee noudattaa Helsingin kaupungin Pe-
lastuslaitoksen Riskienhallintayksikön turvallisuuskoulutus- ja
viestintäprosessin opetussuunnitelmaa.
14. Pelastuslaitos uusii vuonna 2008 luentomateriaalin Power Point
– esityksiksi ja vastaa sen ylläpidosta ja jakelusta sopimuspal-
okuntien luennoitsijoiden käyttöön.
15. Pelastuslaitos huolehtii ja ylläpitää koulutus- ja harjoitusmateri-
aalin sisältävän peräkärryn sijoituspaikasta, tarvittavasta huol-
lost, materiaalitäydennyksistä ja varausjärjestelmästä.
16. Helsingin kaupungin Pelastuslaitos järjestää sopimuspalokuntien
valistajille ja kouluttajille tarvittavan koulutuksen.
17. Sopimuspalokunnat raportoivat järjestämistään tilaisuuksista Pe-
lastuslaitokselle.
18. Korvaukset suoritetaan vuosittain joulukuun 15. päivään men-
nessä sopimuspalokuntien Pelastuslaitokselle toimittamaa se-
lontekoa ja laskua vastaan.
19. Tällä sopimuksella korvataan palokuntasopimuksen liite kaksi
valitus- ja neuvontatoiminta ja tämä uusi sopimus astuu voimaan
allekirjoituspäivänä.

Tämä sopimusliite on laadittu kahtena yhtenevänä kappaleena
ja tarkistetaan vuosittain.

Pelastuslaitos voi perustellusta syystä irtisanoa sopimuksen yk-
sipuolisella ilmoituksella.

Helsingissä 9.6.2008

Kari Lehtokangas
pelastuskomentaja

Helsingiläisten sopimuspalokuntien
neuvottelukunnan edustaja

SOPIMUSPALOKUNTIEN KÄYTÖN HÄLYTYSOHJE OPERATIIVISELLE TOIMIALALLE JA HELSINGIN HÄTÄKESKUKSELLE

Tämä ohje astuu voimaan 1.1.2009 alkaen ja kumoaa edelliset asiasta annetut ohjeet.

SOPIMUSPALOKUNTIEN VALMIUDENNOSTO

Jos neljä (4) tai useampia pelastusyksiköitä on pidempiaikaisissa (yli 30 min) hälytystehtävissä tai muuten pois operatiivisesta valmiudesta, hätäkeskus hälyttää vastaavan määrän tukisopimuspalokuntien yksiköitä varikkovalmiuteen. Asiasta ilmoitetaan välittömästi hälytysvalmiudessa olevalle vapaalle päällystöpäivystäjälle (P4/P3/P2).

Jos teknisiä yksiköitä on valmiudessa riittämättömästi, korvataan puuttuva valmius tarvittaessa sopimuspalokuntien teknisillä yksiköillä päivystävän päällystön päätöksellä. Kallion valvomo seuraa operatiivista valmiutta ja ilmoittaa em. tilanteista vapaana olevalle päällystöpäivystäjälle.

HÄLYTTÄMINEN

Tukisopimuspalokunta

Varikkovalmiuteen tai muuten korotettuun valmiuteen määrätty tukisopimuspalokunnan (= tukipalokunta) yksikkö hälytetään "ensivasteena", lähimmän yksikön periaatteen mukaisesti, kaikkiin pelastustoimen tehtäviin (pl. ensihoitotehtävät). Korkeariskisiin tehtäviin (A) hälytetään aina myös pelastuslaitoksen yksiköt normaalin lähdönesityksen mukaisesti.

Reservisopimuspalokunta

Varikkovalmiuteen tai muuten korotettuun valmiuteen määrätty reservisopimuspalokunnan (=reservipalokunta) yksikkö hälytetään ennalta määrättyihin, matalariskisiin tehtäviin (C) lähimmän yksikön periaatteen mukaisesti.

Edellä mainittuja matalariskisiä tehtäviä ovat **eläinpelastus-, maaöljyvahingontorjunta- ja muut vahingontorjuntatehtävät, pumppaukset, puunkaadot ja -raivaukset, jälkivahinkojentorjuntatehtävät, erillisen valaistuksen järjestäminen, yleisötilaisuus- / muut turvavartiot, tulipalojen jälkisammutus- ja raivaustehtävät, suurten liikenneonnettomuuksien jälkien puhdistustehtävät sekä muonitus- huollon järjestäminen.** Muissa tapauksissa päätöksen reservipalo-

17.6.2008

Allekirjoitetun asiakirjan sähköinen versio

kunnan yksiköiden käytöstä tekee toimintaa johtava päivystävä päällystöviranhaltija omatoimisesti tai hätäkeskuksen esityksestä.

Hätäkeskuksen lähettäessä tuki- tai reservisopimuspalokunnan yksikön tehtävään, on siitä ilmoitettava pelastustoiminnan johtajalle ja/tai mikäli tehtävään ei ole sidottu päivystävää päällystöviranhaltijaa niin vapaana olevalle päivystävälle päällystöviranhaltijalle (P4, P3, P2).

Sopimuspalokuntien sammutus- ja pelastusyksikön minimivahvuus hälytystilanteessa on **1 + 4** (josta tukipalokunnan vahvuudesta **1 + 3 olta-va savusukelluskelpoisia**). Vahvuus tulee saada kokoon ennen kuin yksikkö ilmoitetaan valmiuteen, ellei muu erikseen annettava sopimuspalokuntia koskeva ohjeistus (esim. eläinpelastustehtävät) tai P2, P3 tai P4 ole muuta ilmoittanut.

Sopimuspalokunnan on tehtävä ilmoitus saadusta varikkohälytyksestä viipymättä hätäkeskukseen **p. 071-470 1540** (tehtävän seuranta, TE-SE). Varikkovalmiuden purku tapahtuu päivystävän päällystön tai pelastustoiminnan johtajan tai edellä mainittujen valtuuttaman yksikön esimiehen määräyksestä.

HÄLYTYSLUOKITUS

Sopimuspalokuntien luokitukselta tuki / reservisopimuspalokunnaksi vahvistaa Helsingin pelastuslaitoksen pelastusjohtaja vuosittain pelastusjohtajan päätöksellä. Tästä päätöksestä tehdään Helsingin hätäkeskukselle hälytysohje noudatettavaksi Helsingin pelastustoimen alueelle.

Luokitusohjeessa mainitaan erikseen ketkä kulloinkin kuuluvat tuki- tai reservisopimuspalokuntaan.

Tukisopimuspalokunnat

Tukipalokuntia ovat kaikki ne, jotka saavuttavat palokuntasopimuksen mukaiset savusukellus- ja henkilövahvuudet toiminnassaan. Lisäksi palokunnan lähtöaika ja kalusto vaikuttavat luokitukseen. Kelpoisuus tarkistetaan vuosittaisilla pelastuslaitoksen järjestämällä fyysisillä testeillä ja savusukelluskontissa suoritetuilla lämpimillä ja kylmillä savusukellusharjoituksilla omien viikoittaisten harjoitusten lisäksi.

Taitotasoa auditoidaan päivystävän päällystön järjestämällä valmiustarkastuksilla.

Yksikön minimivahvuus on **1 + 4**, joista savusukeltajia 1+3.

Kaikkien yksiköiden jäsenten on kyettävä itsensä suojaamiseen paineilmalaitteella.

17.6.2008

Allekirjoitetun asiakirjan sähköinen versio

Reservisopimuspalokunnat

Reservipalokuntia ovat ne sopimuspalokunnat, jotka eivät täytä savusukelluskelpoisuutta tai muita tukipalokunnalle asetettavia vaatimuksia tai ovat pelastuslaitoksen kanssa sovitusti reservipalokuntatoimintaan osallistuvia.

Yksikön minimivahvuus on **1 + 4**, joista kaikkien yksiköiden jäsenten on kyettävä itsensä suojaamiseen paineilmalaitteella.

ERILLISOHJEET

Muonitushuollosta vastaa vuosittain erikseen pelastusjohtajan päätöksellä määrättävä sopimuspalokunta, jolle maksetaan vuotuisavustukseen kuuluva muonitusvalmiuskorvaus.

Meriöljyvahingon torjunnassa toimitaan kuin pelastuslaitoksen öljyntorjuntasuunnitelmassa on sovittu.

Tulvantorjunnasta säädetään erikseen tulvantorjunnan ohjeissa.

Maastopalo-ohje kesäkaudeksi, annetaan erillinen ohje.

Eläinpelastustehtävistä on annettu erillinen ohje.

Ohjeistus pelastustoimen (Pel ja VPK:t) pumppukaluston resursseista ja käytöstä.

Lisätietoja antaa Yrjö Niiranen puh. 09–310 30 120).

Jorma Lilja
pelastusjohtaja

JAKELU

Operatiivinen päällystö, Asemamestarit, Helsingin Hätäkeskus, Valvomo, Helsingin kaupungin alueella toimivat sopimuspalokunnat

TIEDOKSI

KL, toimialapäälliköt

HÄLYTYSOHJE OPERATIIVISELLE TOIMIALALLE JA HELSINGIN HÄTÄKESKUKSELLE SOPIMUSPALOKUNTIEN KÄYTÖSTÄ MAASTOPALOISSA

Tämä ohje kumoaa ohjeen 14/07/OTA koskien sopimuspalokuntien käytön hälytysohjetta operatiiviselle toimialalle ja Helsingin hätäkeskukselle. Ohje on voimassa 1.10.2008 asti.

VPK:N HÄLYTTÄMINEN MAASTOPALOISSA HELSINGIN ALUEELLA

Yleistä

Operatiivisella toimialalla tehdyn riskinarvioinnin perusteella hälyttämisen ohjeistusta sopimuspalokuntien käyttämisestä pitkäkestoisessa maastopalossa päätetään seuraavasti:

Hälyttäminen

Pelastusyksikön esimies voi hälyttää poikkeuksellisesti sopimuspalokunnan yksikön heti suoraan maastopalokohteeseen, kun hän arvioi tilanteen laajuuden/keston (yli 30 min) sitä vaativan. Yksiköllä tarkoitetaan tässä sopimuspalokunnan pelastusyksikköä ja/tai säiliöyksikköä.

Yhden tai useamman pelastusyksikön ollessa pitkäaikaisessa (yli 30 min) maastopalotehtävässä, hätäkeskus hälyttää vastaavan määrän sopimuspalokuntien yksiköitä varikkovalmiuteen, jolloin he valmistautuvat korvaamaan maastopalossa olevat yksiköt.

Yleensä 30 minuutin kuluessa on maastopalotehtävässä siirrytty jo jälkيراivaukseen ja palopesäkkeiden etsintään, jolloin sopimuspalokunnan yksikkö pystyy itsenäisesti toimimaan maastopalossa em. pesäkkeiden etsinnässä ja jälkisammutuksessa. Näin saadaan pelastuslaitoksen yksikkö vapautettua kiireellisiin tehtäviin viiveettä.

Hätäkeskuksessa on tiedossa ne sopimuspalokunnat, joita ensisijaisesti käytetään tässä ohjeessa tarkoitetuissa maastopalotehtävissä virka-aikana (arkisin klo 7-16). Virka-ajan ulkopuolella em. tapauksissa maastopalotehtäviin hälytetään lähin tarkoituksenmukaisin sopimuspalokunnan sammutusyksikkö.

22.4.2008

Allekirjoitetun asiakirjan sähköinen versio

Virka-aikana klo 7 – 16 välisenä aikana seuraavat helsinkiläiset sopimuspalokunnat ovat käytettävissä ohjeen mukaiseen toimintaan:
Tammisalon VPK HS612,
Helsingin VPK HS211
Laajasalon VPK säiliöyksiköllä HS73,
Lauttasaaren VPK HS214.

Kaikki VPK:t ovat edelleen käytävissä sopimustensa mukaisesti virka-ajan ulkopuolella ja viikonloppuisin pelastustoimen tehtäväkentän tehtäviin

PÄÄTÖKSEN TEKO JA PURKAMINEN

Pelastusyksikön esimiehen ottaessa sopimuspalokunnan yksikön maastopalotehtävään ei tarvita erillistä konsultaatiota päivystävän päällystön kanssa, vaan pelastusyksikön esimies vastaa päätöksestä. Purku tehtävästä tapahtuu sopimuspalokunnan yksikön johtajan päätöksellä. Yksikkö palautetaan perusvalmiuteen, jonka jälkeen sopimuspalokunnan yksikkö palaa tehtävän jälkeen automaattisesti kotivarallaoloon. Poikkeuksen asiassa tekee mahdollisten muiden samanaikaisten maastopalojen vaatimat toimenpiteet. Päätöksen tästä tekee päivystävä päällystö P2/P3/P4.

Sopimuspalokuntien sammutus- ja pelastusyksikön minimivahvuus hälytystilanteessa on tässäkin tapauksessa **1 + 4**. Erikseen mahdollisen varikkohälytyksen saanut sopimuspalokunta on puhelimitse yhteydessä hätäkeskukseen numeroon 09- 071 470 1540
Lisätietoja antaa Yrjö Niiranen puh. 09- 310 30120.

Jorma Lilja
Pelastusjohtaja

Jakelu: Operatiivinen päällystö
Asemamestarit
Helsingin hätäkeskus
Valvomo
Helsingin kaupungin alueella toimivat sopimuspalokunnat

Tiedoksi KL, toimialapäälliköt

HÄLYTYSOHJE OPERATIIVISELLE TOIMIALALLE JA HELSINGIN HÄTÄKESKUKSELLE SOPIMUSPALOKUNTIEN KÄYTÖSTÄ ELÄINPELASTUSTEHTÄVISSÄ

ERÄIDEN SOPIMUSPALOKUNTIEN HÄLYTTÄMINEN ELÄINPELASTUSTEHTÄVIIN HELSINGIN ALUEELLA

Tämä ohje kumoo kaikki aikaisemmat ohjeet koskien sopimuspalokuntien käyttöä eläinpelastustehtävissä.

Tämä ohje astuu voimaan välittömästi ja on voimassa toistaiseksi.

Yleistä Pelastuslaitoksen suorittamat eläinpelastustehtävät ovat lisääntyneet viime vuosina huomattavasti. Eläinpelastustehtävät saattavat sitoa Helsingin pelastuslaitoksen henkilöstöä ajoittain niin paljon, että se haittaa korkeampiriskisten tehtävien hoitamista. Edellä mainitusta syystä kokeillaan toimintamallia, jossa erikseen määritetyt kiireettömät eläinpelastustehtävät hoidetaan sopimuspalokunnan yksikön toimesta.

Pelastusjohtaja on päättänyt käynnistää kokeilun, jossa erikseen nimetyt sopimuspalokuntia käytetään eläinpelastustehtävissä jäljempänä mainitulla tavalla.

Hälyttäminen

Hätäkeskus hälyttää kiireellisiin eläinpelastustehtäviin H151:n tai muun tarkoitukseen soveltuvan pelastuslaitoksen yksikön.

Virka-ajan (klo 07-17) ulkopuolella myöhemmin esitettyihin ei kiireellisiin eläinpelastustehtäviin hätäkeskus hälyttää lähimmän pilottikokeilussa mukana olevan sopimuspalokunnan yksikön. Mikäli tehtävä edellyttää sopimuspalokunnan venekalustoa hälytetään tehtävään Marjanien VPK:n veneyksikkö (HS-M63) ja tikaskalustoa tarvittaessa hälytetään tehtävään Tammisalons VPK:n tikasyksikkö (HS-66). Viimeksi mainittuja tehtäviä ovat mm. kissa puussa, lintu, orava tai vastaava suomalainen luonnoneläin kiinteistössä, asunnossa, kiinni-jääneenä maastossa tai vaarassa liikenteen seassa. Hätäkeskus konsultoi H151:tä aina hälyttämisen jälkeen mahdollisten lisätoimintaohjeiden varalta. Myös silloin kun H151 tarvitsee kiireettä lisäkäsiiä tai kalustoa niin tapahtumapaikalle voidaan ottaa virka-ajan ulkopuolella H151:n päätöksellä eläinpelastukseen määritelty VPK:n pelastusyksikkö, VPK:n tikasyksikkö tai VPK:n veneyksikkö.

10.6.2008

Allekirjoitetun asiakirjan sähköinen versio

Seuraavat sopimuspalokunnat ovat käytettävissä eläinpelastustehtäviin:

Haagan VPK
Helsingin VPK
Lauttasaaren VPK
Marjaniemen VPK (lisäyksikkönä vene)
Tapanilan VPK
Tammisalons VPK (lisäyksikkönä tikas)

Vahvuus ja valmius

Sopimuspalokuntien sammutus- ja pelastusyksikön minimivahvuus eläinpelastushälytystilanteessa on kaksi (2) eläinpelastustehtäviin koulutettua sopimuspalokunnan henkilöä. Yksikön on oltava matkalla 15 minuutissa hälyttämisestä.

Eläinpelastushälytyksen saanut sopimuspalokunta on puhelimitse yhteydessä hätäkeskukseen numeroon **09- 071 470 1540**

Valmiutta arvioidaan kolmen (3) kuukauden välein ja sen perusteella ohjetta voidaan muuttaa tai toiminta voidaan myös lopettaa. Tämä toimintamalli ei saa hidastaa tai vaikeuttaa eläinpelastustehtävien suorittamista Helsingissä. Pelastustoiminnan yksikkö esittelee arviointiyhteenvetön kolmen kuukauden välein pelastusjohtajalle edellä mainittujen sopimuspalokuntien toiminnasta ja toimintavalmiusajasta.

Lisätiedot: Yrjö Niiranen puh. 09- 310 30120.

Jorma Lilja
pelastusjohtaja

JAKELU

Operatiivinen päällystö, asemamestarit, valvomo, helsinkiläiset sopimuspalokunnat, Helsingin Hätäkeskus Grönholm, Keinänen, Nousila-Wiik

TIEDOKSI

KL, toimialapäälliköt

HELSINGIN SOPIMUSPALOKUNTIEN (VPK) TERVEYSTARKASTUKSET JA FYYSISET TYÖKYKYTESTIT

Tämä ohje tulee voimaan 1.1.2008 ja kumoaa aiemmin annetut ohjeet

YLEISTÄ

Terveystarkastukset ja fyysiset työkykytestit (jatkossa kuntotestit) ovat savusukellusohjeen A:69 mukaan pakollisia.

Terveystarkastukset ja kuntotestit tehdään Helsingin sopimuspalokunnille (jatkossa VPK) terveydentilan ja fyysisen työkyvyn määrittämiseksi, soveltaen sisäasiainministeriön pelastusosaston savusukellusohjetta tässä ohjeessa määritetyllä tavalla. terveystarkastusten ja kuntotestien tarkoituksena on edistää VPK:n hälytysosastoissa työskentelevien sammutusmiesten työturvallisuutta.

TERVEYSTARKASTUKSET

SAMMUTUSMIES, JONKA TEHTÄVIIN EI KUULU SAVUSUKELLUS

- terveystarkastuksessa on käytävä ennen sammutustyökurssia.
- Yleislääkärin terveydentilan tarkastuksen, maksaa pelastuslaitos.
- Muut mahdolliset (erikoislääkärin) tutkimukset maksaa henkilö itse tai hänen VPK.
- Vain henkilöt, jotka ovat osoittautuneet terveystarkastuksessa sopiviksi sammutustyökurssille, voidaan valita kurssille.
- Sammutustyökurssin sekä hyväksytysti suoritettua kuntotestien jälkeen henkilö voidaan nimetä VPK:n hälytysosastoon.
- Hälytysosastoon nimetyt toimittavat lääkärintodistuksen osoitteella:
Helsingin kaupungin pelastuslaitos
Liikunnanohjaaja
PL 112
00099 Helsingin kaupunki
- (Lääkärintodistuksesta on syytä ottaa kopio myös oman VPK:n käyttöön)

SAMMUTUSMIES, JONKA TEHTÄVIIN KUULUU SAVUSUKELLUS

- Mikäli henkilöllä on sammutustyökurssin lääkärintodistus, ei erillistä terveystarkastusta savusukelluskurssille tarvita, ellei terveydentilassa ole tapahtunut oleellisia muutoksia tai ikäkriteerit täyty.
- Määräaikaisessa terveystarkastuksessa on käytävä henkilön täyttäessä 36-vuotta, 40-vuotta ja sen jälkeen kahden vuoden välein. Yli 50-vuotiaille terveystarkastus tehdään vuoden välein.

13.4.2007

- Erillistä kutsua terveystarkastukseen ei lähetetä. Vastuu terveystarkastukseen hakeutumisesta ajallaan on VPK:lla. Terveystarkastukseen tulevalle pitää olla mukana oman VPK:n päällikön lähete.
- Yleislääkäritason terveystarkastukset maksaa pelastuslaitos. Muut mahdolliset lisätutkimukset (esim. erikoislääkärikäynnit, lab,tutkimukset, ym.) maksaa henkilö itse tai hänen VPK.
- Vain henkilöt, jotka ovat osoittautuneet terveystarkastuksessa sopiviksi savusukellukseen, voidaan kurssin ja hyväksytysti suoritettun kuntotestin jälkeen nimetä VPK:n hälytysosastoon savusukeltaviksi sammutusmiehiksi.
- Lääkärintodistukset toimitetaan osoitteella:
Helsingin kaupungin pelastuslaitos
Liikunnanohjaaja
PL 112
00099 Helsingin kaupunki
- (Lääkärintodistuksesta on syytä ottaa kopio myös oman VPK käyttöön)

LIITE 1

Ohje sopimuspalokuntien terveystarkastukseen tuleville

TYÖKYVYN SEURANTA

SAMMUTUSMIES, JONKA TEHTÄVIIN EI KUULU SAVUSUKELLUS

- Ensimmäisen kerran kuntotesti on tehtävä viimeistään sammutustyökurssille haettaessa. Testiä läpäisemättömiä ei voida valita kurssille.
- Testaaminen suoritetaan omassa palokunnassa ja testien valvonta on VPK:n testivastaavan vastuulla.
- Kuntotestiin voi osallistua ensimmäisellä kerralla vain terveystarkastuksen läpäisseet.
- Myöhemmin hälytysosastoon kuuluvat (ei savusukeltavat) testataan vuosittain.
- Henkilöä, joka ei ole läpäissyt kuntotestiä ei saa nimetä hälytysosastoon.

LIITE 2

Ohje sopimuspalokuntien fyysisen työkyvyn testaamisesta

SAMMUTUSMIES, JONKA TEHTÄVIIN KUULUU SAVUSUKELLUS

- Savusukellustyötä tekevät testataan ensimmäisen kerran savusukelluskurssille pyrittäessä. Savusukelluskurssin testit valvoo pelastuslaitoksen liikunnanohjaaja.
- Myöhemmin savusukeltavat sammutusmiehet testataan 1 – 2 vuoden välein.

13.4.2007

- (Testituloksista on syytä ottaa kopio myös oman sopimuspalokunnan käyttöön)
- Henkilöä, joka ei ole läpäissyt kuntotestiä, ei saa käyttää savusukellustehtävissä.

LIITE 2

Ohje sopimuspalokuntien fyysisen työkyvyn testaamisesta

Pelastuslaitoksen liikunnanohjaaja ylläpitää luettelo VPK:n hälytysosastoon kuuluvien sammutusmiesten terveystarkastuksista ja kuntotesteistä.

Jorma Lilja
Pelastusjohtaja

LIITTEET

Liite 1 Ohje sopimuspalokuntien terveystarkastukseen tuleville
Liite 2 Ohje sopimuspalokuntien fyysisen työkyvyn testaamisesta
Liite 3 Sopimuspalokuntien fyysisen työkyvyn testaamisen testikaudet vuosittain

JAKELU:

Operatiivinen päällystö,
Sopimuspalokuntien päälliköt

TIEDOKSI

KL, PG

OHJE SOPIMUSPALOKUNTIEN TERVEYSTARKASTUKSEEN TULEVILLE

Terveystarkastukset ovat sopimuspalokuntien hälytysosastoihin kuuluville pakollisia.

Terveystarkastuksessa on käytävä ensimmäisen kerran ennen sammutustyökurssia.

Seuraavat kerrat: 36-vuotiaana
 40-vuotiaana
 40-ikävuoden jälkeen kahden vuoden välein
 Yli 50-vuotiaat vuosittain

Terveystarkastus tulee tehdä myös silloin, kun terveydentilassa tapahtuu oleellisia muutoksia.

Erillistä kutsua terveystarkastukseen ei lähetetä. Vastuu terveystarkastukseen hakeutumisesta ajallaan on sopimuspalokunnalla.

Yleislääkärin terveystarkastukset maksaa pelastuslaitos. Muut mahdolliset (erikoislääkärin) tutkimukset maksaa henkilö itse tai hänen sopimuspalokuntansa.

Toimi seuraavasti:

Varaa aina ensin aika laboratoriotutkimuksiin (sydänfilmi ja spirometria)
Ajanvaraus puh. 310 54040 ma – to klo 8.00 – 15.00
 pe klo 8.00 – 12.00

Osoite Työterveyskeskus / laboratorio
 Sturenkatu 8
 00510 Helsinki

Laboratorionhoitaja antaa mukaan tutkimustulokset eli EKG-nauhan ja spirometria-tuloksen sekä lomakkeen terveystarkastuksesta. Nämä kaikki tulee olla mukana lääkärin vastaanotolla.

Varaa aika lääkärintarkastukseen
Ajanvaraus puh. 53050500

Osoite Postitalon lääkäriasema
 Mannerheiminaukio 1 B 2.krs
 00100 Helsinki

HUOM! Aikoja varatessa ilmoita, että kyseessä on sopimuspalokuntalaisen terveystarkastus.

Yhteyshenkilö Helsingin kaupungin työterveyskeskuksessa:
Työterveyshoitaja Varpu Leiviskä

puh. 310 54122 ma, ke, to klo 12-12.45,
pe klo 12-12.30

tai neuvonta ja ajanvaraus
puh. 310 54100

OHJE SOPIMUSPALOKUNTIEN FYYSISEN TYÖKYVYN TESTAAMISESTA

Yleistä

Hyvä fyysinen työkyky on osa työturvallisuutta. Helsingin kaupungin pelastuslaitos toteuttaa sisäasiainministeriön julkaisemaa savusukellusohjetta A:69, fyysisen työkyvyn mittaamisen ja seuraamisen osalta sopimuspalokuntien (jatkossa VPK) kohdalta seuraavasti:

Fyysisen työkyvyn mittaaminen koskee kaikkia VPK:n hälytysosastoon kuuluvia sammutusmiehiä ja sammutustyö- sekä savusukelluskurssille hakevia.

Sammutusmiesten testaaminen käsittää yleiskestävyuden sekä lihaskunnan testaamisen 1- 2 vuoden välein, jäljempänä ilmoitettavien kriteerien mukaan.

Yleiskestävyuden osalta Hälytysosastoon kuuluville testeinä käytetään savusukellusohjeessa mainittua savusukellus testirataa (ns. Oulun malli).

Ei savusukeltaville sammutusmiehille savusukellustestirata suoritetaan sammutusvarustuksessa mutta ilman paineilmalaitteita.

Savusukelluskurssille pyrkivät testataan hapenottokyvyn osalta pp-ergometritestillä.

Lihaskuntotestien osalta käytetään savusukellusohjeessa mainittuja testejä.

Jos savusukellusohjetta täydennetään uusilla testeillä voidaan ne ottaa käyttöön siitä erikseen sovittaessa.

Testien valvonta

Pelastuslaitoksen liikunnanohjaaja valvoo hälytysosastoon kuuluvien savusukeltavien sammutusmiesten Yleiskestävyudentestin sekä savusukelluskurssille pyrkivien sammutusmiesten molemmat testit. Kaikkien muiden testien valvonta on VPK:n koulutetun testivastaavan vastuulla.

Kuntovaatimukset

HÄLYTYSOSASTOON KUULUVAT SAVUSUKELTAVAT SAMMUTUSMIEHET

Yleiskestävyuden testeissä testituloksena on hyväksytty, jos testattava selviytyy kaikista edellä mainitun testiradan osasuorituksista ylittämättä osasuorituksen maksimiaikaa eikä keskimääräinen syke testiradalla ylitä 94 %:ia henkilön sykemaksimista.

Savusukelluskurssille pyrkivien tuloksen on pp-ergometritestissä oltava vähintään 3 l/min ja 36 ml/kg/min.

Lihaskuntotestissä hyväksyty suoritus on kuntoluokka hyvä vähintään kolmessa neljästä lihaskuntotestistä. Hyvän kuntoluokan rajat ovat: Käsinkohonta 5 kertaa, jalkakyykky 18 kertaa minuutissa, penkkipunnerrus 18 kertaa minuutissa ja vatsaliike 29 kertaa minuutissa.

Savusukelluskurssille pyrkivien on saavutettava vähintään kuntoluokka hyvä kaikissa neljässä testissä.

HÄLYTYSOSASTOON KUULUVAT EI SAVUSUKELTAVAT SAMMUTUSMIEHET SEKÄ SAMMUTUSTYÖKURSSILLE PYRKIVÄT
Yleiskestävyys testissä testituloksella hyväksyty, jos testattava selviytyy kaikista edellä mainitun testiradan osasuorituksista (ilman paineilmalaitetta) ylittämättä osasuorituksen maksimiaikaa.

Lihaskuntotestissä hyväksyty suoritus on kuntoluokka tyydyttävä vähintään kolmessa neljästä lihaskuntotestistä. Tyydyttävän kuntoluokan rajat ovat: Käsinkohonta 3 kertaa, jalkakyykky 10 kertaa minuutissa, penkkipunnerrus 10 kertaa minuutissa ja vatsaliike 21 kertaa minuutissa.

Sammutustyökurssille pyrkivien on saavutettava vähintään kuntoluokka tyydyttävä kaikissa neljässä lihaskunto testissä.

Testiajankohta

Sammutusmiesten testit suoritetaan VPK-kohtaisesti vuosittain jäljempänä ilmoitettuna testikausina. Pelastuslaitoksen liikunnanohjaaja ilmoittaa savusukeltavien sammutusmiesten yleiskestävyys testin testiajat ja testipaikan VPK:n testivastaavalle noin kaksi kuukautta ennen testejä. Testiajankohtaa voidaan muuttaa pelastusjohtajan päätöksellä.

Testattavista ilmoittaminen

Pelastuslaitoksen liikunnanohjaaja ilmoittaa ennen testikauden alkua ne henkilöt, jotka kirjanpidon mukaan ovat testivelvollisia ko. vuonna. Savusukeltavien sammutusmiesten yleiskestävyys testissä VPK:n testivastaava ilmoittaa viimeistään kaksi viikkoa ennen testien alkamista pelastuslaitoksen liikunnanohjaajalle listan henkilöistä, jotka osallistuvat testiin. Testiin voi varata ajan myös henkilökohtaisesti.

Testin siirtäminen

Kun testin siirtämiselle testikauden jälkeiselle ajalle on pätevä syy esim. sairaus/vamma, työeste, tms., joka estää testiin osallistumisen varsinaisen testikauden aikana tulee testi suoritaa enintään kuukauden kuluttua siitä, kun em. syy on poistunut. Testattavan on tällöin itse so-

13.4.2007

	<p>vittava testiaika pelastuslaitoksen liikunnanohjaajan tai VPK:n testivastaavan kanssa.</p>
Terveystarkastukset	<p>Terveystilaan perustuvan työkyvyn arvioi työterveyshuolto. Mikäli testattavalle on epäselvää voiko hän osallistua terveystilansa puolesta kyseessä olevaan testiin, testattavan tulee hakeutua terveystilansa selvitykseen terveysasemalle.</p> <p>Kliinisen rasituskokeen yhteydessä saatu hapenottokyvyn arvo hyväksytään testitulokseksi, mikäli se ylittää savusukellusohjeessa mainitut raja-arvot.</p>
Testitulokset	<p>VPK:n testivastaavat toimittavat testikauden jälkeen yhteenvedon valvomistaan testeistä pelastuslaitoksen liikunnanohjaajalle.</p> <p>Testikauden lopuksi pelastuslaitoksen liikunnanohjaaja toimittaa VPK-kohtaisen listan testin hyväksytysti tai hylätysti suorittaneista VPK:n testivastaavalle.</p> <p>VPK-kohtaiset yhteenvedot testituloksista ilman henkilökohtaisia numerotietoja voidaan julkaista.</p>
Seuraukset	<p>Jos savusukellustehtäviin osallistuva sammutusmies ei läpäise fyysisiä työkykytestejä, tässä ohjeessa olevien kriteerien mukaan ei häntä voida käyttää hälytysosastossa savusukellustehtävissä.</p> <p>Jos hälytysosastoon kuuluva, <u>ei savusukeltava</u> sammutusmies, ei läpäise fyysisiä työkykytestejä tässä ohjeessa olevien kriteerien mukaan, ei häntä voida nimetä hälytysosastoon kuuluvaksi.</p> <p>Henkilöllä, joka ei läpäissyt fyysistä työkykytestiä kriteerien mukaan, on mahdollisuus tehdä uusintatesti erikseen sovittavana testiaikana.</p>
Testistä kieltäytyminen	<p>Jos testattava kieltäytyy testistä ilman pätevää syytä, katsotaan, että testattava ei ole hälytysosastokelpoinen.</p>

SOPIMUSPALOKUNTIEN FYYSISEN TYÖKYVYN TESTAAMISEN TESTIKAUDET VUOSITTAIN

Haagan VPK ja Helsingin VPK

Lihaskuntotestit Joulu-Tammikuu
Yleiskestävyys testi (Oulun malli) Tammikuu

Laajasalon VPK ja Lauttasaaren VPK

Lihaskuntotestit Tammi-Helmikuu
Yleiskestävyys testi (Oulun malli) Helmikuu

Malmin VPK, Marjaniemen VPK ja Oulunkylän VPK

Lihaskuntotestit Helmi-Maaliskuu
Yleiskestävyys testi (Oulun malli) Maaliskuu

Puistolan VPK ja Pukinmäen VPK

Lihaskuntotestit Maalis-Huhtikuu
Yleiskestävyys testi (Oulun malli) Huhtikuu

Pakinkylän VPK ja Pitäjänmäen VPK

Lihaskuntotestit Elo-Syyskuu
Yleiskestävyys testi (Oulun malli) Syyskuu

Tammisalons VPK ja Tapanilan VPK

Lihaskuntotestit Syys-Lokakuu
Yleiskestävyys testi (Oulun malli) Lokakuu

Vanha-Käpylän VPK ja Vuosaaren VPK

Lihaskuntotestit Loka-Marraskuu
Yleiskestävyys testi (Oulun malli) Marraskuu

SOPIMUSPALOKUNNAT POIKKEUSOLOISSA

Poikkeusoloissa pelastuslaitoksen vakinaisen henkilöstön lisäksi tarvitaan huomattava määrä lisäresursseja. Sopimuspalokuntien henkilöstön ja kaluston käytettävyys korostuu poikkeusoloissa ja siksi sopimuspalokunnilla on suuri merkitys Helsingin kaupungin pelastuslaitoksen poikkeusolojen valmiudessa. Voimassa olevien suunnitelmien mukaan pelastuslaitoksen perustamisvastuulla poikkeusoloissa on viisitoista pelastuskomppaniaa, joista sopimuspalokuntien henkilöstöllä kyetään miehittämään kolmesta neljään pelastuskomppaniaa.

Hälytysosastoihin kuuluva henkilöstö tulisi varata tehtäviinsä jo normaalioloissa, jotta poikkeusolojen pelastusmuodostelmien miehittämisen suunnittelu olisi mahdollista. Pelastusmuodostelmien runkohenkilöstö tulee miehittää niillä henkilöillä, joille kalusto on tuttua. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että sopimuspalokuntien henkilöstö säilyy pääosin nykyisissä tehtävissä, mutta muodostelmia täydennetään tarpeen mukaan joko vakinaisella henkilöstöllä tai muulla tehtävään sijoitetulla henkilöstöllä.

Sopimuspalokuntien miehistöön kuuluu myös ikääntyneitä henkilöitä, jotka eivät fyysisen kuntonsa puolesta enää sovellu varsinaiseen sammutustoimintaan ja pelastustyöhön. Näillä henkilöillä on kuitenkin usein vankkaa teknistä ja pelastus- ja sammutustoimintaan liittyvää osaamista. Tämä osaaminen tulisi hyödyntää osoittamalla heille sopimuspalokuntien kautta tehtäviä yleisen väestönsuojelun organisaatiossa.

Sopimuspalokuntien muuta henkilöstöä tulisi mahdollisuuksien mukaan sijoittaa väestönsuojeluorganisaation eri tehtäviin. Kokenutta henkilöstöä tulisi sijoittaa esimerkiksi kalliosuojien tai alalohkojen johtotehtäviin tai muihin väestönsuojelun kannalta merkittävään tehtävään. Lisäksi sopimuspalokuntien henkilöstöä tulisi hyödyntää varautumiskoulutuksessa.

Sopimuspalokuntien alueellinen jako kannattaa säilyttää nykyisenlaisena. Yleistä väestönsuojelua tukevat tehtävät tulisi osoittaa sopimuspalokunnan toimipaikan läheisyydestä, jolloin henkilöstön paikallistuntemusta voitaisiin hyödyntää mahdollisimman tehokkaasti.

Normaalioloissa sopimuspalokunnille tulisi antaa koulutusta esimerkiksi yleisten väestönsuojien käyttökuntoon saattamiseen, CBRN-tiedusteluun sekä muihin poikkeusolojen toimintaa tukeviin tehtäviin. Erityisesti yleisten väestönsuojien käyttökuntoon saattamisessa tarvitaan huomattavasti henkilöresursseja lyhyen ajan sisällä, joten erikoistuminen tiettyihin tukitoimiin olisi perusteltua.

Uusien tehtäväkokonaisuuksien aiheuttama koulutustarve tulee huomioida talouden ja henkilöstön suunnittelussa siten, että pelastuslaitos voi tukea eri toimialojen koulutuspanoksien sopimuspalokuntien koulutusta.